

רבנות ראשית משועבדת – ביטולה טוב מקיומה

הרב צבי יהודה הכהן קוק

עצם היותי כאן, אף-על-פי שאינני בר-הכי לעמוד במקום גדולים, רבנים שרי התורה ומורי הוראה בישראל, ומעמסת עבודת הקודש במוטלת עלי ביחוד בזמנים האחרונים, שמעכת אותי מהשתתף בכל אסיפות ופגישות, מעידה על ערכו היוצא מן הכלל של ענייננו. ראיתי חוב קדוש להצטרף לכינוס-צדיקים, חכמי-התורה בישראל, אשר עליו נמנו רבותינו וחברינו, מצד עצם עניינו הגדול והנורא, ומה גם שמצווה לשמוע לדברי חכמים. ערך ענייננו זה המיוחד היא המציאות של חילול השם, ובמקום שיש חילול השם גם החלש יאמר גבור אני.

ידועים דברי חז"ל הנוראים על עניין חילול ה': "אחד שוגג ואחד מזיד בחילול ה'". בכל התורה כולה, ובכל החיים כולם, יש הבחנה צודקת בין שוגג למזיד. היתכן ויצדק להשוות כאחד את השוגג ואת המזיד? והנה כאן בחילול ה' הודיענו נותן התורה שבעל-פה שזה פורץ גדרים ובוקע רקיעים, - ואחד שוגג ואחד מזיד בחילול השם.

וקשים מהם דברי הגמרא בקידושין: "אין מקיפים בחילול ה'". כל חיינו, כל חיי האדם ואדם מישראל, מסודרים על "קרדיט". "החנות פתוחה והחנווני מקיף", - אכן כל זה עד כאן. כשמגיעים הדברים לידי חילול השם אז מופיעה כאילו התפרצות של יד ה' הגלויה, שבממשלת הדורות, אל תוך המסגרת הרגילה של סדרי חיי האדם- ואין מקיפין. מי שיש לו עין פתוחה לראות את הופעת ההנהגה האלוהית של גדול העלילה על דרכי בני האדם, בחיי היחיד ובחיי הציבור, רואה ומכיר את זה ברור.

עובדות, עובדות, עובדות ממשיות.

על חילול השם הנורא של ההתעללות המחפירה הזו, מצד אישים או מצד הממשלה, ביחס לרבנות הראשית לישראל בכפיה, במישרין ובעקיפין, לסידור ענייניה של הרבנות שלא מדעתה ובניגוד לדעת בעליה הלוא אי אפשר לשתוק!

גם בעת יסודה של הרבנות הראשית לארץ-ישראל הראשונה, היו שרצו להצר את תוקפה של מלכות התורה הזו מישראל. אז מרן אבא זצ"ל נלחם בגבורת ארי וקפץ על השולחנות והספסלים, כנגד חתירת התערבות של גורמי חוץ, אשר מחוץ לעולמה של תורה, והשתלטותם על עוצמתה ותוקפה, הדרכתה והשפעתה, תפארתה וכבודה של

* כנס רבני ישראל טו כסלו ה'תשכא

הרבנות הראשית לארץ-ישראל. הוראתו של מרן אבא הרב זצ"ל ברורה ומפורשת, כי החיוב של מסירות נפש, בבחינת "יהרג ואל יעבור" לגבי כפיה בניגוד לקיומה של תורה, הוא לא בלבד לגבי גויים שבאים בכפיה נגד קיומה של תורה, אלא הוא הדין גם בכפיה של יהודים, מאיזה צד שהוא, אישי או ציבורי בניגוד לקיומה של תורה הנקבע בדעת חכמי התורה וקובעי הוראתה.

הרבנות הראשית לישראל נקראה במלוא תפארתו של קידוש השם והארת נשמתה של תקומת ישראל ותחיתה בדבר קדשו. לפיכך צריך שיאמר מכאן ברור בכל התוקף והעונש כי דווקא מתוך כך מלא אמונתנו ודבקותנו בעניין האלוהי של מדינת ישראל וממשלת ישראל, מתוך ידיעתנו והכרתנו הנאמנה בראיית אמת את יד ה' הנטויה עלינו בהופעת הקץ המגולה, כדברי חז"ל: "ואתם הרי ישראל ענפכם תתנו ופריכם תשאו לעמי ישראל כי קרבו לבוא", בשכלולו של ישוב הארץ וקיבוץ בניה שבי הגלויות לתוכה, לתפארת תקומתה של האומה הישראלית ורבונותה הממשלתית בארץ חייה, - דווקא מתוך כך מתגלה כל גדלו של החיוב אשר עלינו לעמוד על גאולתנו ופדות נפשנו, על ביצורה ושיכלולה של עוצמת עצמאותה האמיתית של הרבנות הראשית לישראל, בתוכה ובמהותה של מדינת ישראל. כי מתוך התורה, מתוך נצח ישראל אנו באים אל המדינה ואל הממשלה, ולא מתוך הממשלה "הזמנית" אל התורה, מתוך הנשמה של תורת ה' רבון העולמים יוצר האדם בדורותיו ונותן התורה, שהיא חיינו ואורך ימינו, אנו באים אל כל ציבור חיי הגוף הלאומי שלנו בכל אופניהם וצידיהם, מתוך נצח ישראל אשר לא ישקר ולא ינחם, כי לא אדם הוא להינחם, אנו באים אל כל מערכות ממשלתיותנו וצבאיותנו, בכל סדרי חיינו הלאומיים, הזמניים, לכל גווניהם ואורחיהם כולם.

לפיכך, מתוך כל תפארתה וגבורתה של תורה ומלכותה, אשר מפי הגבורה ניתנה, מתוך כל עוזה והזרה של מלכות התורה, הנותנת את הנשמה והתוכן לכל המדינה והממשלה, אשר בה יתן ה' עוז לעמו ויברך את עמו בשלום, - מתוך כך יאמר ברור: **כפייה לסידור ענייני הרבנות הראשית מצד גורמים מחוצה לה שלא כדעתה – דעת תורה – לא תקום ולא תהיה!**

אם זה רצוי או מופתע לכם: הייתי חבר לוועד נגד כפיה דתית. אמרתי לאותם ידידים כי מצד התורה אין מקום במצבנו העכשווי לשום כפייה דתית, ועל אחת כמה וכמה לטירוריות חרדי של כפיה פרטית, חס ושלום. אכן לא פחות מזה יש לעמוד נגד כפייה אנטי-דתית. "האינקוויזיציה" נגד הדת היא סולדת את כל אוהב צדק ומישרין לא פחות מאותה שהיא בעדה, כדברי קדשו של מרן אבא הרב זצ"ל באגרות.

ישרות יש לדרוש הגינות, הגינות תרבותית, הגינות אנושית וישראלית כלפי מוסד

הנהגתה הראשית של תורת ישראל ודבר ניצחו בארץ חיי.

ומתוך כינוס צדיקים זה של מלכות התורה – ברוך ה' שזכינו לו ברוך חכם הרזים, חשיבותו כששים רבוא, בכוחם ושליחותם של רבותינו גדולי הדורות ברוח השם אשר עלינו, רבנו של עולם נותן התורה לעם סגולתו, המרחף פה באולם, ישמע מתוכנו לא קול חלושה לא קול קינים והגה, לא קול ענות, אלא קול גבורה, עוז הודר, ואין עוז אלא תורה, ואין עצה אלא תורה, לחוסן קדושת ישראל ואורייתא.

לפני כמה שנים פעמה בתוכנו המלחמה הנוראה, ביחס למגמת סילוף חיי המשפחה בישראל, מתוך רוח העוים של עקירת חיי עולם הנטועים בתוכנו זו תורה שבעל פה, נזדעזע אז כל עם ישראל כולו ורוח עוים זה פג ומתנדף מתוכנו כעשן. לא פחות מזה, ואולי יותר כפי כלליות שורשיותו של העניין, הזדעזע כל עם ישראל כולו מן העובדה האיומה הזו של פגימת ערכה של מלכות התורה בישראל.

נתרומם כולנו לתגבורת צדיקים, ישרים ונאמנים המאמינים בהקב"ה, כדברי חז"ל בסוף מסכת סוטה: מי בז ליום קטנות, מי גרם לשולחנם של צדיקים שיתבזה לעתיד לבוא באיזו מידה על כל פנים הלוא הננו שייכים ונוגעים אל העתיד לבוא. צדיקים במינוח התורני ההלכתי הלוא הם השייכים לקיומה של תורה, ובכן שולחנם, עמדתם של צדיקים אלה של היהדות השייכת לקיומה של תורה, היא איננה מכובדת כראוי בכנסת, בעירייה, בממשלה. צועקים על זה, קובלים על זה, ומתאוננים על זה.

אכן מי גרם לכך, שואלת הגמרא שם: מי בז ליום קטנות, מי גרם ששולחנם של צדיקים יתבזה לאותו היום? התשובה על זה בגמרא שם היא ברורה: קטנות, שלא האמינו בהקב"ה.

נתרומם ונתאמץ כולנו, בגבורת קודש ועוז שלום, שלום של תורה ותפארת מלכותה למידת צדיקים המאמינים ורואים את יד ה' נותן התורה, בונה ירושלים ומקבץ נדחי ישראל. מתוך כך יהי נעם ה' עלינו להגדיל תורה ולהאדיר תוקפה ויראו גם כל עמי הארץ אשר בתוכנו את קידוש ה' הגדול הנקרא על עמו ועל נחלתו, ויקוים בנו: "ואשיבה שופטיך כבראשונה ויועציר ככתחילה, יקרא לך עיר הצדק קריה נאמנה" ונזכה לגאולה שלימה ואמיתית במהרה בימינו, אמן.